

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (RP 226/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 34/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 6 §, 250 §, som samtidigt flyttas till det nya 29 a kap. som fogas till lagen, 271 a §, det inledande stycket i 272 § 1 mom. och 325 § 2 mom.,

av dem 271 a §, det inledande stycket i 272 § 1 mom. och 325 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1003/2018, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 456/2016, nya 39 a—39 c-punkter, till lagen ett nytt 29 a kap. och till 318 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3—5 mom. blir 4—6 mom., som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

39 a) *myndighetsnät* kommunikationsnät som byggts för uppgifter som avser statens ledning och säkerhet, försvaret, den allmänna ordningen och säkerheten, gränssäkerheten, räddningsverksamheten, sjöräddningen, nödcentralsverksamheten, invandringen, jourverksamheten inom social- och hälsovården, spårtrafiksäkerheten och befolkningsskyddet,

39 b) *nättjänst med anknytning till myndighetskommunikation* en tjänst som tillhandahålls av ett teleföretag (nätföretag) för att ett kommunikationsnät som företaget äger eller på någon annan grund förfogar över ska kunna användas för att producera en kommunikationstjänst med anknytning till myndighetskommunikation för de användare som avses i 250 §,

39 c) *tillhandahållare av kommunikationstjänst med anknytning till myndighetskommunikation* den tillhandahållare av informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndigheters tidskritiska mobilkommunikation via bredband som utsetts i 8 § 2 mom. i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015),

— — — — —

6 §

Verksamhet som kräver nätkoncession

Nätkoncession krävs när nättjänster som behöver radiofrekvenser tillhandahålls i sådana digitala markbundna masskommunikationsnät eller mobilnät där allmän televerksamhet utövas. Innehavaren av nätkoncession för mobilnät kan med stöd av sin koncession, under de förutsättningar som anges i 29 a kap., även tillhandahålla nättjänster med anknytning till myndighetskommunikation eller nationell roaming för myndighetskommunikation.

Koncession krävs också för tillhandahållande av sådana mobilnät som fungerar som myndighetsnät för överföring av kommunikation som behöver radiofrekvenser och som fungerar på flera än en kommuns område.

Med undantag av vad som föreskrivs i 1 mom. krävs det inte koncession för tillhandahållande av nättjänster i digitala markbundna masskommunikationsnät, om

1) verksamheten pågår i högst en månad och om den televisionssändare som används i verksamheten har en strålningseffekt på högst 50 watt, eller

2) televisionssändaren, med beaktande av den plats där den används, har en så liten strålningseffekt att verksamheten endast sträcker sig till ett begränsat område.

29 a kap.

Tillhandahållande av myndighetsnät och nät- och kommunikationstjänster med anknytning till myndighetskommunikation

250 §

Myndighetsabonnemang

Abonnemang som berättigar till användning av myndighetsnät och av en kommunikationstjänst med anknytning till myndighetskommunikation (*myndighetsabonnemang*) kan tillhandahållas myndigheter och andra användargrupper som är nödvändiga för skötseln av uppgifter som

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

avser statens ledning och säkerhet, försvaret, den allmänna ordningen och säkerheten, gränssäkerheten, räddningsverksamheten, sjöräddningen, nödcentralsverksamheten, invandringen, jourverksamheten inom social- och hälsovården, spårtrafiksäkerheten och befolkningsskyddet. Kommunikationsministeriet ska fatta beslut om användargrupper och vid behov om antalet abonnemang efter att ha hört finansministeriet.

Tillhandahållare av kommunikationstjänster med anknytning till myndighetskommunikation beviljar inom ramen för de användargrupper som definieras i 1 mom. enskilda myndighetsabonnemang till myndigheter och på framställning av myndigheter till andra användare.

Koncessionshavaren för myndighetsnät och tillhandahållaren av kommunikationstjänster med anknytning till myndighetskommunikation ska årligen lämna en utredning om myndighetabonnemangen till Transport- och kommunikationsverket. Utredningen ska även lämnas om Transport- och kommunikationsverket särskilt begär det.

På sådan kommunikation som utövas i samband med skötsel av myndighetsuppgifter i myndighetsnät eller i kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation tillämpas inte 316 §.

250 a §

Tillhandahållare av nättjänst med anknytning till myndighetskommunikation

En nättjänst med anknytning till myndighetskommunikation tillhandahålls av ett teleföretag som tillhandahållaren av kommunikationstjänster med anknytning till myndighetskommunikation har valt genom ett upphandlingsförfarande i enlighet med 13 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

250 b §

Tillhandahållande av nättjänst med anknytning till myndighetskommunikation

Tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation ska vid hög belastning på kommunikationsnätet trygga tillgången till tjänsten så att myndighetsabonnemang har prioriterad tillgång till tjänsten framför andra abonnemang (*företräde till tjänsten*) och genom att vid hög belastning på kommunikationsnätet anvisa eller överföra nätets resurser till myndighetsabonnemangen (*förtur som möjliggör tillgång till tjänsten*).

Tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation ska vid hög belastning garantera en tillräcklig kvalitetsnivå på myndighetsabonnemangens kommunikation framför annan kommunikation genom att vid behov prioritera den i sitt mobilnät, så att annan kommunikation inte hindrar kommunikationsnätet från att erbjuda den kvalitetsnivå som krävs för myndighetsabonnemangens kommunikation (*prioritet för kommunikationens kvalitet*).

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

250 c §

Förutsättningar för tillhandahållande av nättjänst med anknytning till myndighetskommunikation

Tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation kan begränsa andra användares tillgång till eller användning av nätet endast i den omfattning som det är nödvändigt för att säkerställa tillgången till tjänsten för myndighetsabonnemang vid hög belastning som avses i 250 b §.

Tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation ska se till att kvaliteten på och tillgängligheten till kommunikationstjänster inte allmänt försämras för andra användare. Tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation ska för detta syfte följa med de effekter som tillhandahållandet av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikation har på andra användares tillgänglighet till tjänster, nätets prestationsförmåga och kapacitetsutnyttjandegraden.

Tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation ska på Transport- och kommunikationsverkets begäran leverera en beskrivning av verkställandet av företräde till tjänsten och förtur som möjliggör tillgång till tjänsten samt prioritet för kommunikationens kvalitet som avses i 250 b § samt en uppskattning av deras effekter på andra användare.

250 d §

Nationell roaming för myndighetskommunikation

Andra teleföretag än det som avses i 250 a § ska på begäran erbjuda tillhandahållare av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation bruksrätt på skäliga villkor av mobilnät inom Finlands territorium (*nationell roaming*) för att möjliggöra myndighetskommunikation. Ett sådant teleföretag ska dessutom erbjuda sådana funktioner och tjänster med anknytning till roaming som verkställandet av nationell roaming och fungerande tjänster förutsätter. Skyldigheten att erbjuda nationell roaming föreligger i situationer där mobilnätet för tillhandahållaren av nättjänsten med anknytning till myndighetskommunikationen inte är tillgängligt.

Teleföretag som med stöd av 1 mom. tillhandahåller nationell roaming ska dessutom på begäran av tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation på skäliga villkor erbjuda företräde till tjänsten och förtur som möjliggör tillgång till tjänsten samt prioritet för kommunikationens kvalitet som avses i 250 b §. På teleföretaget som tillhandahåller nationell roaming tillämpas då vad som föreskrivs i 250 c §. På tillhandahållande av nationell roaming för myndighetskommunikation tillämpas inte de bestämmelser som gäller underleverantörer inom tjänsteproduktionen i 13 och 20 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

Om tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation och ett i 1 mom. avsett teleföretag inte når en överenskommelse om de villkor som avses i 1 och 2 mom., bestämmer Transport- och kommunikationsverket på begäran av en part om villkoren. Transport- och kommunikationsverket kan fastställa den skäliga avgift som tas ut för nationell roaming med hjälp av en prisjämförelse, som kan grunda sig på de avgifter på parthandelns nivå som tas ut för direkt nyttjanderätt av roamingtjänster och som teleföretag i Finland tar

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

ut av operatörer för mobilnät för tillhandahållande av roamingtjänster på detaljhandelns nivå till roamingkunder i Finland, vilkas hemnät finns i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

250 e §

Sammankoppling av myndighetsnät med ett allmänt kommunikationsnät

Teleföretag ska på begäran utan ersättning ansluta ett myndighetsnät till ett allmänt kommunikationsnät. Tillhandahållaren av myndighetsnätet har inte rätt att få ersättning för kommunikation från ett allmänt kommunikationsnät till myndighetsnätet. Ett teleföretag som är verksamt i ett allmänt kommunikationsnät har rätt att få ersättning enligt sin prislista för kommunikation från ett myndighetsnät till det allmänna kommunikationsnätet.

271 a §

Tillhandahållande av offentlig reglerad satellittjänst

Med *offentlig reglerad satellittjänst* avses en tjänst som är skyddad på hög informationssäkerhetsnivå och som utförs med ett satellitpositioneringssystem i enlighet med Galileoprogrammet. Tjänsten kan tillhandahållas av användargrupper som avses i 250 § samt andra aktörer som är viktiga för ett fungerande samhälle. Kommunikationsministeriet beslutar om vilka användargrupper som har rätt att använda tjänsten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tillverkning, upphandling och användning av satellittjänstteknik samt om hantering av nycklar.

272 §

Åtgärder för informationssäkerheten

Kommunikationsförmedlare och leverantörer av mervärdestjänster samt aktörer som handlar för deras räkning har rätt att vidta nödvändiga åtgärder enligt 2 mom. för att sörja för informationssäkerheten i syfte att

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Transport- och kommunikationsverket och finansministeriet har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information, rätt att lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med sina uppgifter enligt lag samt att röja sekretessbelagd information för varandra, om det är nödvändigt för skötseln av deras uppgifter i anslutning till till-

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

handahållande av myndighetsnät och nät- och kommunikationstjänster med anknytning till myndighetskommunikation.

325 §

Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt

Även ett myndighetsnät samt tillhandahållaren av kommunikationstjänsten med anknytning till myndighetskommunikation kan vara föremål för tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) 11 § 2 mom.,
ändras 1, 4, 6, 8, 12 och 16 § och 20 § 1 mom., samt
fogas till 9 § ett nytt 2 och 3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att under normala förhållanden och vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden säkerställa att den kommunikation som samarbetet mellan den högsta statsledningen och de myndigheter och andra aktörer som är viktiga med tanke på säkerheten i samhället förutsätter är störningsfri och obruten samt att säkerställa att den information som behövs vid beslutsfattandet och ledningen är lättillgänglig, integrerad och konfidentiell.

Denna lag tillämpas på den offentliga förvaltningens säkerhetsnät och användningen av dess tjänster samt på övrig säkerhetsnätsverksamhet. Säkerhetsnätet är ett i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsett myndighetsnät som ägs och förvaltas av staten och som uppfyller kraven på hög beredskap och hög säkerhet i enlighet med vad som särskilt föreskrivs i lag eller bestäms med stöd av lag. Till säkerhetsnätet hör ett kommunikationsnät och med

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

det direkt sammanhörande utrustningsutrymmen, utrustning och annan infrastruktur samt säkerhetsnätets gemensamma tjänster.

Det som i denna lag föreskrivs om säkerhetsnätet och användning av säkerhetsnätets tjänster tillämpas även på informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på säkerhetsnätet vad som i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om myndighetsnät och på informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband tillämpas vad som i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om en kommunikationstjänst med anknytning till myndighetskommunikation.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag ska lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013) och lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) tillämpas på verksamheten i säkerhetsnätet.

4 §

Annan användning av säkerhetsnätet

Säkerhetsnätet kan användas även av andra användare än de som avses i 3 §, om nätet används för skötseln av uppgifter i anslutning till verksamhet som avses i 2 § 1 mom., användaren hör till en sådan användargrupp inom myndighetsnätet som bestäms i enlighet med lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och finansministeriet har godkänt användaren som användare av säkerhetsnätet.

Informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndighetsradionätet och för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband kan även användas av andra än de användare som avses i 3 §, om de har beviljats ett myndighetsabonnemang som avses i 250 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

De tillhandahållare av tjänster som avses i 3 kap. och deras underleverantörer har vid utförandet av uppgifter enligt denna lag rätt att använda säkerhetsnätet, om finansministeriet har godkänt användningen.

6 §

Tillhandahållare av nät- och infrastrukturtjänster

Tillhandahållare av nät- och infrastrukturtjänster i säkerhetsnätet är det helt statsägda aktiebolaget Suomen Erillisverkot Oy eller ett av Suomen Erillisverkot Oy helägt dotterbolag för skötseln av uppgifter enligt denna lag.

Avsikten är inte att det bolag som avses i 1 mom. ska vara vinstbringande i företagsekonomiskt hänseende i fråga om skötseln av de uppgifter som det har enligt denna lag. Bolaget ska avskilja den verksamhet som avses i denna lag administrativt, funktionellt och ekonomiskt från sin övriga verksamhet.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag ska aktiebolagslagen (624/2006) tillämpas på bolaget.

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

8 §

Tillhandahållare av informations- och kommunikationstekniska tjänster

Uppgiften som tillhandahållare av informations- och kommunikationstekniska tjänster i säkerhetsnätet sköts av det servicecenter som avses i 5 § 1 mom. i lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster. Den som tillhandahåller tjänster ska i administrativt, funktionellt och ekonomiskt hänseende avskilja den verksamhet som avses i denna lag från sin övriga verksamhet.

Tillhandahållare av informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndighetsradionätet och för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband är aktiebolaget Suomen Erillisverkot Oy eller ett av Suomen Erillisverkot Oy helägt dotterbolag för skötseln av uppgifter enligt denna lag. På bolagens verksamhet tillämpas 6 § 2 och 3 mom.

9 §

Uppgifterna för den som tillhandahåller informations- och kommunikationstekniska tjänster

Den som tillhandahåller informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndighetsradionätet och för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband har till uppgift att

1) med ensamrätt tillhandahålla, upprätthålla och utveckla gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndighetsradionätet och för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband,

2) inom sitt uppgiftsområde svara för att de krav på säkerhet, aktionsberedskap, annan beredskap och kontinuitet som gäller myndighetsradionätet och myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband uppfylls under normala förhållanden och vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Vid tillhandahållande av informations- och kommunikationstekniska tjänster för myndigheternas tidskritiska mobilkommunikation via bredband kan en nättjänst som tillhör ett i Finland verksamt teleföretag eller dess mobilnät nyttjas i enlighet med 29 a kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

12 §

Beredskapsskyldighet

Den tillhandahållare av tjänster som avses i 6 § och 8 § 2 mom. ska genom beredskapsplaner och förberedande åtgärder med tanke på verksamheten vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder se till att dess verksamhet fortsätter så störningsfritt som möjligt vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Den tillhandahållare av tjänster som avses i 6 § och i 8 § 2 mom. ska under ledning av de myndigheter som ansvarar för säkerheten i samhället delta i sådan beredskapsplanering som ansluter

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

sig till försvaret samt i sådana övningar som höjer beredskapen i samhället i syfte att främja aktionsberedskapen vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

16 §

Ägarstyrning

Statsrådets kansli ansvarar för ägarstyrningen i fråga om Suomen Erillisverkot Oy i enlighet med vad som bestäms i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007), om inte något annat följer av denna lag.

I styrelsen för Suomen Erillisverkot Oy och ett av Suomen Erillisverkot Oy helägt dotterbolag för skötseln av uppgifter enligt denna lag ska det finnas ett tillräckligt antal företrädare för de myndigheter som styr säkerhetsnätets verksamhet enligt 17 § så att bolagens administration och skötseln av uppgifterna i dess helhet har ordnats på behörigt sätt för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Beslut om ett tillräckligt antal företrädare som avses i 2 mom. fattas av statsrådets kansli efter att ha hört finansministeriet.

20 §

Tjänsteansvar och personalsäkerhet

På anställda hos bolag som tillhandahåller nät- och infrastrukturtjänster i säkerhetsnätet, på anställda hos underleverantörer till de tillhandahållare av tjänster i säkerhetsnätet som avses i 6, 8 och 10 § och på dem som står i ett annat anställningsförhållande än tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande till en tillhandahållare av tjänster som avses i 8 och 10 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som anknyter till verksamheten i säkerhetsnätet. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas också på styrelsemedlemmar i bolag som avses i 6 och 8 § och på andra medlemmar i tillhandahållarnas beslutande organ samt på medlemmarna i underleverantörernas beslutande organ när de utför uppgifter som anknyter till verksamheten i säkerhetsnätet. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 17.12.2018

Riksdagens svar RSv 186/2018 rd

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare